

Studiul și modul grupărilor de rețele de căi ferate ale Statelor-Ūnite din America

Aproape totalitatea căilor ferate ale Statelor-Ūnite din America de Nord (circa 95%) sunt grupate prin comunitate de interese într'un mic număr de syndicate cari sunt controlate de financiari giranți

Fiecare rețea a unui syndicat are, pentru cestiunile ce o privesc în special, o administrațiune proprie. Aceste consilii particulare se numesc „Securities“ (Serviciul de asigurare).

Grupările în cestiune, cari poartă numele financiarilor diriginți, afară de una, aceia a Pensylvaniei, sunt în număr de șase și anume:

1. Grupul Morgan.
2. Grupul Venderbilt.
3. Grupul Pensylvania.
4. Grupul Gould-Rockefeller.
5. Grupul Harriman-Kuhn-Lœb.

6. Grupul Rock-Island sau grupul Moore (aceast din urmă creațiune cu totul recentă).

Aceste șase grupuri au sub direcțiunea lor 164.586 mile adică 264.818 klm. linii de căi ferate.

Prin reuniunea lor, în vederea apărării intereselor lor com unele constituiesc ceea ce s'a numit „trustul“ căilor ferate.

Alături de aceste rețele syndicate, se află un anume număr de companii independente cari administrează 39.500 mile sau 63.556 kilometri de linii ferate. Inșă în realitate, această independență există numai cu numele, fiindcă grupările principale au pus mâna pe cea mai mare parte din aceste linii fie prin acapararea a unei mari

părți a capitalului în acțiuni, fie prin intermediul „trustului oțelului“ de care ele depind indispensabil pentru comanda materialului de cale și rulant.

Capitalul în acțiuni și — lungimea diferitelor rețele syndicate ori nu, — sunt menționate în tablourile ce urmează.

1) *Grupul Morgan.* Acest grup controlează 47.206 mile adică 75.955 kilometri de căi ferate, formate prin reuniunea liniilor indicate în tabloul de mai jos :

ARĂTAREA LINIILOR	Capital (Dolari)	Mile
Nothern- Securities Co. (acțiuni)	364.867.849	
Nothern- Securities Co. împreună cu liniile de la Chicago, Burlington și Quincy Ry (obligațiuni)	152.072.400	8.724
Nothern Pacific Railway (obligațiuni)	286.798.433	5.355
Great Northern Railway (obligațiuni)	205.670.148	5.849
Southern- Railway	365.755.265	8.093
Southern-Railway cu liniile de la Alabama Great-Southern și liniile secundare cari depandă	18.800.000	1.209
Central of Georgia Railway	54.146.000	1.877
Atlantic Coast- line sistem cu liniile de la Louisville și Nashville Ry Georgia Railroad	297.097.650	11.326
Hocking Valley Railroad system	54.187.214	818
Erie Railroad system	372.321.400	2.556
Lehigh Valley Railroad system	93.400.000	1.399
Totaluri	2.265.116.359	47.206

Adică un capital de 11.325.581.800 lei pentru 75.955 kilometri. „Northern Securities Company“ care figurează în acest grup, depinde de asemenea de grupul Harriman-Kuhn-Löb care posedă o mare parte a acțiunilor acestei companii. Tot din acest grup „Hocking Valley Railroad“ interesează grupul Pensilvania.

2) *Grupul Vanderbilt.* Acest grup controlează 21.878 mile sau 35.202 kilometri de căi ferate formând totalul liniilor indicate în tabloul de mai jos :

ARĂTAREA LINIILOR	Capital (Dolari)	Mile
New-York Central system (linii în proprietate)	210.276.410	} 3.422
New-York Central system (linii închiriate)	171.753.595	
Lake Shore and Michigan Southern Ry.	101.266.000	1.544
Michigan Central Railway	40.013.000	1.653
New-York, Chicago, and St.-Louis Railroad	49.425.000	512
Lake Erie and Western Raylway.	34.555.000	887
Indiana, Illinois, and Iowa Railroad	9.850.000	253
Cleveland, Cincinnati, Chicago, and Saint-Louis R. R.	96.602.037	2.287
Cincinnati Northern Railway.	4.000.000	208
Chicago and Northwestern Railway.	303.226.512	8.971
Chesapeake and Ohio Railway.	138.228.579	1.641
Linii ferate cu cale îngustă sau secundare	10.000.000	500
Totaluri.	1.169.196.133	21.878

Adică un capital de 5 miliarde și 846 milioane lei pentru 35.202 kilometri.

„Chesapeake and Ohio Railway“ care figurează în această grupă are interese comune cu grupul Pensilvania după cum are și grupul Vanderbilt, în concurență cu grupul Pensylvania, o parte de influență pe Lehigh Valley Railroad pe care l am văzut figurand în grupul Morgan.

Pe de altă parte, Lake Shore Michigan Sogthern Ry care figurează în grupul Vanderbilt,—posedă o mare parte din acțiunile lui Reading Co. din grupul Pensilvania.

Și afară de aceste linii, grupele Vanderbilt și Pensilvania au încă numeroase interese comune.

3) *Grupul Pensylvanici.* Coprinde 19.300 mile căi ferate repartizate după cum urmează.

ARATAREA LINIILOR	Capital (Dolari)	Mile
Pensylvania Railroad: la Est de Pittsburg și lacul Erie	873.398.368	10.784
Peusylvania Railroad: la Vest de Pitsburg și lacul Erie		
Baltimore and Ohio Railroad	392.846.225	4.397
Norfolk and Western Railway	142.097.500	1.685
Reading Company	394.060.142	1.134
280 companii secundare	—	1.300
Totaluri	1.802.402.235	19.300

Adică un capital de 9 miliarde și 12 milioane lei pentru 31.054 kilometri.

4) *Grupul Gould-Rockefeller*. Acest grup coprinde linii care sunt răspândite în diferite state și asupra cărora Gould și Rokfeller au o influență neegală, primul având predominarea asupra uora și secundul asupra altora.

Aceste linii cari formează un total de 28.157 mile sunt enumerate în tabloul de mai jos:

ARATAREA LINIILOR	Capital (Dolari)	Mile
Missouri Pacific Railway :	233.006.875	6.006
Texas and Pacific Railway	85.908.125	1.794
Wabash Railroad	102.999.000	2.483
Saint-Louis South Western Railway	36.187.250	1.280
Denver and Rio Grande Railroad	127.200.100	2.536
International and Great-Northern	34.601.052	1.130
Wheeling and Lake Erie Railroad	53.728.350	529
Western Maryland Railway	118.684.800	522
Colorado Southern Railway	77.197.378	1.465
Missouri, Kansas and Texas Railway	149.672.300	2.713
Delaware, Lockawanna and Western Railway	119.124.510	966
Chicago, Milwaukee and Saint-Paul Rail- way	230.567.800	6.733
Totaluri	1.368.877.540	28.157

Adică un capital de 6 miliarde și 844 milioane lei pentru 45.305 kilometri.

Cu toate că anumite linii ferate se află sub influența exclusivă a intereselor grupului financiar Gould pe când altele aparțin aproape în totalitate grupului Rockefeller, există totuși unitate și cumplectă armonie în controlul tuturilor liniilor în cestiuone, ast-fel că grupul indivis Gould-Rockefeller există perfect din punctul de vedere al liniilor ferate.

Acest grup este interesat în rețeaua de la New-York, New-Haven și Hartford și în alte mici linii clasate în categoria liniilor independente.

5) *Grupul Harriman-Kuhn-Loeb.* Acest grup posedă drumurile de fer indicate în tabloul de mai jos:

ARATAREA LINIILOR	Capital (Dolari)	Mile
Union Pacific Railroad	451.762.965	6.105
Southern Pacific Company	460.939.256	9.621
Illinois Central Railroad	226.560.690	5.463
Chicago and Alton Railway, ...	100.980.800	915
Kansas City Southern Railway Company	81.000.000	839
Totaluri	1.321.243.711	22.943

Adică un capital de 6 miliarde și 600 milioane lei pentru 37.000 kilometri drum de fer.

Toate liniile acestui grup parcurg teritorii vaste și sunt exploatate de 85 companii diferite, având fiecare o mare independență.

Southern Pacific Company este legată strâns cu Pacific Mail Steamship Company, posedând acțiuni de ale acestei din urmă societăți de navigațiune în valoare de 50 milioane lei.

În 1903, societatea Rock Island, din grupul Moore format de curând, a dobândit prin cumpărare de acțiuni jumătate din proprietatea societăților Huston and Texas Central, Huston East și West

Texas precum și Huston and Streveport Railroads, mici linii cari fac parte din sistemul Societății Southern Pacific.

Grupul Gould-Rockefeller are o parte de influență asupra lui Kansas City Southern Railway care face parte din grupul al cincilea.

6) *Grupul Moore*. Ultimul și cel mai recent dintre marile grupuri financiare de drumuri de fer este grupul Moore ale cărui linii sunt aproape toate complet dirijate de puternica societate, Rock Island Company.

Această companie este o corporațiune numită „Security Holding“ care prin posesia acțiunilor sau prin alte mijloace, controlează următoarele mari sisteme (fără a cuprinde 91 societăți secundare):

Chicago Rock Island and Pacific Railroad.

Burlington, Cedar Rapids and Northern Railway.

Rock Island and Peoria Railway.

Choctaw, Oklahoma and Gulf Railroad.

Chicago, Rock Island and el Paso Railway.

Chicago, Rock Island and Gulf Railway.

Chicago, Rock Island and Texas Railway.

Saint-Louis, Kansas City and Colorado Railroad.

Des Moines and Fort- Dodge Railroad.

Keokuk and des Moines Railroad.

Peoria and Bureau Valley Railroad.

Chicago Rock Island and Pacific Railroad are posesiunea unui oarecare număr de mici linii și încă a mai întreprins construcțiunea unor altora.

În afară de aceste diferite rețele corporațiunea participă pe din două, după cum s'a spus mai sus, la câteva drumuri de fer aparținând grupului Heriman-Kuhn-Løb și cari sunt dirijate de către Southern- Pacific Company și anume :

Houston ad Texas Central Railway.

Houston East and West Texas Railway.

Houston and Shreveport Railroad.

Corporațiunea a făcut achișițiunea directă a următoarelor drumuri de fer :

St.-Louis and San-Francisco Railway,

Evansville and Terre Haute Railroad împreună cu Chicago and Eastern Illinois Railroad.

ARATAREA LINIILOR	Capital (Dolari)	Mile
Rock Island Co. cu liniile sale secundare.	490.771.800	7.123
Liniile de pe litoralul oceanului . . .	110.207.609	2.617
Saint-Louis and San-Francisco System.	—	5.512
Evansville and Terre Haute System . .	—	331
Linii diverse în parte în construcțiune .	—	895
Atchison, Topeka and Santa Fé System.	458.271.530	8.614
Totaluri. . .	1.059.250.939	25.092

Adică un capital de 5 miliarde și 296 milioane lei pentru 40.373 kilometri de drum de fer pentru întreaga grupă.

Saint-Louis și San-Francisco Railway a intrat în 1902 în rețeaua liniilor litoralului oceanului; însă influența Societății Rock Island Company asupra acestor drumuri de fer pune în al doilea rang influența grupului propriu zis.

De asemenea marea rețea Atchison Topeka and Santa Fé nu este domeniul exclusiv al grupului Moore. Echilibrul funcționării acestei rețele există numai cu condițiunea unui acord perfect între grupul Moore și cea mai importantă dintre aceste *securities* anume Rock Island Company.

Vom resuma în tabloul de mai jos capitalul de construcțiune și lungimea liniilor de drum de fer afiliate celor 6 grupări financiare enumerate:

GRUPELE FINANCIARE	Capital (Dolari)	Lungimea liniilor în mile	
		1 Iulie 1897	1 Iulie 1903
1. Grupul Mergan	2.265.116.359	15.173	47.206
2. Grupul Vanderbilt.	1.169.196.133	13.909	21.888
3. Grupul Pennsylvania	1.802.402.235	8.977	19.300
4. Grupul Gould-Rockefeller.	1.368.877.540	10.858	28.157
5. Grupul Harriman-Kuhn-Lœb.	1.321.243.711	9.916	22.943
6. Grupul Moore.	1.059.250.939	—	25.092
Totaluri.	8.986.086.917	61.833	164.586

Adică un capital de 45 miliarde lei pentru circa 265 000 kilometri.

Alături de aceste mari grupări figurează liniile zise independente, cu toate că în realitate grupele financiare au o influență mai mult sau mai puțin directă și importantă asupra celor mai multe din ele.

Aceste linii sunt următoarele (arătăm după lungimile în mile, acolo unde e cazul, grupele la cari sunt legate mai intim).

Boston and Maine R ^y	3.298	} (Rockfeller și Pennsylvania).
New-York, New-Haren and Harford R ^y	2.234	
Pere Marquette R ^y	2.351	
Delaware and Hudson R ^y	824	(Vanderbilt et Rockfeller)
Buffalo, Rochester and Pittsburg R ^y	500	
New-York, Ontario and Western R ^y	549	
Wisconsin Central R ^y	1.043	
Chicago, Great-Western R ^y	1.464	
Minneapolis and Saint-Louis R ^y	443	
Cincinnati, Hamylton and Dayton R ^y	1.015	(Morgan)
Drumuri de fer cu cale îngustă	<u>25.779</u>	
Total	39.500	mile

adică 63.556 kilometri.

În definitiv, lungimea totală a drumurilor de fer americane, syndicate sau ne syndicate, era în anul 1904 de 328.374 kilometri.

E. A. Varronu

Inginer.